

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Quinta Conclusio. Ars Alchimica ex sua natura & obiecto non est illicita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

experientia cognoscunt, qui viciniore sunt
fodinis metallorum. Sicut enim non omnis
fert omnia tellus: ita etiam non ubique in
visceribus terræ materia metallorum repe-
ritur. Tertius effectus. Quod vi ignis potest
multa purificare, nec non distillationes facere
quæ suæ etiam utilitates habent. Ex his sequi-
tur.

Quinta Conclusio. *Ars Alchi-
mica ex sua natura & obiecto non est illi-
cita.*

HANC docent Cardin. Caietan. in sua sum-
mula. verb. Alchimia. Rosell. Syluest. &
Aurea Armilla, in eod. verb. Petrus à Nauarra
lib. 3. de restitut. cap. 2. num. 66. & seq. Oldrad.
Ioan. Andr. & Panormit. loco cit. & alij alibi.
Contra tamen hanc Conclusionem sentit An-
gel. in verb. Alchimia, eamq; vt illicitam om-
nino condemnat: sed Angeli opinio in hoc
sensu ab alijs repræhenditur, eiusq; argumeta
Syluest. in d. verb. q. 4. dissoluit. Ratio Con-
clusionis redditur, quia hæc ars ex se non ha-
bet repugnantiam cum ratione: cum vta-
tur naturalibus causis ad naturales effectus
& arti conuenienter producendos, quibus
etiam aliquis finis intendi bonus potest.
Vnde Cardan. lib. 10. de varietate rerum,
cap. 51. ait: Quæ ab Alchimis fiunt, ea vel

ad voluptatem pertinent, vel ad vsum: Ad voluptatem sunt gemma & metalla nobilio-
 ra: Ad vsum, tincturæ, colores, materiæ vaso-
 rum, & alia similia. Hinc Alchimia, vt ait Syl-
 uest. in d. verb. statim à principio post S. Tho-
 mam super Boëtium de Trinitate computa-
 tur inter scientias subalternatas Philosophiæ
 naturali, habentes opus corporale, quæ dicantur
 artes mechanicæ, cuiusmodi est etiam me-
 dicina, & videtur reduci ad artem fabrilem,
 quantum ad materiam. His addo quod ars,
 quæ sine peccato exerceri potest, non est illicita.
 arg. cap. Negotium. de pœnit. d. 5. quod de-
 sumptum est ex B. Gregor. hom. 24. in Euang.
 Nauarr. in d. c. Negotium. & in Manuali Con-
 fess. cap. 14. num. 34. Quod etiam confirmatur
 per doctrinam S. Thom. & Caietani 2. 2. q. 169.
 art. 2. ad 4 Syluest. in verb. Ars. q. 4. quando S.
 Thomas inquit: Ad quartum dicendum, quod
 si quæ ars est ad faciendum aliqua opera, qui-
 bus homines vti non possunt absque peccato,
 per consequens artifices talia faciendo pecca-
 rent, vtpote præbentes directè alijs occasionem
 peccandi, puta si quis fabricaret idola, vel ali-
 qua ad cultum idololatriæ pertinentia. Si qua
 verò ars sit, cuius operibus homines possunt
 bene & malè vti (sicut gladij, sagittæ, & alia hu-
 iusmodi) vsum talium artium non est pecca-
 tum. Sic S. Thomas. Sed arte Alchimie potest
 quis rectè & bene vti, producendo modo arti
 huma-

humanæ proportionato effectus veros & naturales ad finem al quem bonum, vtpote ad moderatam delectationem, aut aliquem vsum necessitati communi expedientem, vt ex superioribus apertum est. Ergo ars Alchemica ex sua natura non est illicita. Dictum in Conclusionem (ex sua natura & obiecto.) Quia ratione circumstantiarum variè vsus artis chemicæ potest reddi illicitus, vt ex sequentibus plenius constabit.

Sexta Conclusio. *Artis Alchemicæ studium si dirigatur ad faciendum verum argentum & aurum ex alio metallo inferioris gradus, est vanum & stultum.*

EADEM ratio est in alijs perfectioribus speciebus, quas quandoq; pauperes & fallaces Alchemistæ promittunt, sed nunquam præstant. Hanc Conclusionem tradunt Caietan. 2. 2. q. 77. artic. 2. Syluest. in verb. Alchimia q. 4. Petrus à Nauarra, & Pererius loc. cit. Gregor de Valent. in comment. 2. 2. disput. 6 q. 13. punct. 2. eruditè & latè, & alij alibi. Nunc pro Conclusionem sit Prima ratio. Vanum & stultum est studium, quod impenditur rebus, quæ humanum ingenium & facultatem superant, & quarum nunquam & rarissimè effectus acquiruntur. Sed huiusmodi est studium Alchemicæ in casu huius Conclusionis, vt latius probatum

batum